

Gemeente Leeuwarden
Ter attentie van de Gemeenteraadsleden
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden

Betreft: Terugkoppeling werkbezoek van 20 november 2019

Leeuwarden, 6 december 2019

Geachte heer, mevrouw,

Als vervolg op onze bijeenkomst op 20 november jongstleden waarin wij u een korte rondleiding door De Harmonie hebben gegeven, sturen wij u op uw verzoek deze aanvullende informatie.

Tijdens de korte presentatie en de nazit die wij met een aantal van u hebben gehad, kwamen enkele onderwerpen aan de orde die wij in deze brief graag nader uitwerken.

Wij schrijven in de gezamenlijke persverklaring van De Harmonie en Neushoorn, die wij naar aanleiding van het rapport van KplusV schreven, dat De Harmonie positief staat tegenover de bevindingen en de conclusies in het rapport. De Harmonie herkent zich op hoofdlijnen in de cijfers en de tekst over De Harmonie. Wij hebben op zich begrip voor de huidige politieke situatie en begrijpen goed dat de gemeente, en u als raadsleden, een lastige noot te kraken heeft.

Hierbij vragen wij uw bijzondere aandacht voor een drietal aandachtspunten bij De Harmonie:

- Onze opdracht en de bovenregionale programmering
- Onze personele bezetting
- Het centraal stellen van het thema *Inclusiviteit* bij programmering en bereik

Wij vragen deze aandacht vooral omdat deze punten in de raadsbrief van 6 november 2019 - die u naar aanleiding van het verschijnen van het rapport van KplusV heeft ontvangen - niet als zodanig aan de orde komen. Wij verwijzen hier naar het kopje: 'Specifieke aandachtspunten per instelling' op blad 2 van deze raadsbrief:

'Onze conclusie op basis van het rapport is dat het voortbestaan van De Harmonie met een gelijkblijvende subsidie (zonder 3 ton) niet direct in gevaar is. Gelijkblijvende subsidie zal leiden tot bijstelling van de gemeentelijke opdracht aan De Harmonie, afbouw van bovenregionale

POSTADRES

Postbus 323

8901 BC

Leeuwarden

BEZOEKADRES

Ruiterskwartier 4

INTERNET

www.harmonie.nl

E-MAIL

info@harmonie.nl

TELEFOON

058 233 0 230

TELEFOON KASSA

058 233 0 233

TELEFAX

058 233 0 220

ING BANK

NL63 INGB 0002 1447 20

RABOBANK

NL46 RABO 0128 1590 22

KVK NR

01 01 32 30

BTW NR

nl.8044.17.052.B.01

voorstellingen en het sluiten van de schouwburg op meerdere dagen per week.’

In deze tekst kunnen wij ons minder goed vinden. Uiteraard proberen wij als professionele organisatie te allen tijde in control te blijven om er voor te zorgen dat De Harmonie ook bij gelijkblijvende subsidie (zonder de 3 ton die wij de afgelopen jaren extra mochten ontvangen) niet direct in de gevarenzone komt, maar we plaatsen dit graag in het juiste perspectief.

Bovenregionale programmering

Wij brengen bij u onder de aandacht dat wij in onze subsidieaanvraag van 30 september 2019 aan het College van Burgemeester & Wethouders onze zorg hebben uitgesproken over de uitvoerbaarheid van onze nieuwe toekomstagenda en de knelpunten die wij hierbij ervaren. Kort samengevat schreven wij: ‘onze ambitie om De Harmonie mee te laten bewegen met de nieuwe tijd, wat wij noodzakelijk achten zodat wij de functie als stadsschouwburg [...] adequaat kunnen blijven vervullen, zien wij onder druk komen te staan door knelpunten in ons financieringsmodel’.

Ook het rapport van KplusV geeft aan dat De Harmonie, voorzichtig uitgedrukt, niet ruim in de jas zit voor wat betreft de hoogte van de subsidie.

De Harmonie is een sterk merk. Het is als stadsschouwburg stevig geworteld in Leeuwarden en neemt als hoofdstedelijk theater van Friesland een belangrijke plek in in het nationale speelveld en in de keten van verschillende culturele organisaties in Friesland.

In ons huidige bovenregionale programma en daarmee onze unieke positionering in het culturele veld, zit juist het succes van ons inverdienvermogen; ons businessmodel wordt voor een groot deel bepaald door deze bovenregionale programma-invulling. Het is belangrijk om te weten dat hier uiteraard commerciële producties tussen zitten, maar óók het meer kwetsbare aanbod (denk aan opera’s, klassieke muziek, groot toneel). Het is voor De Harmonie de kunst om tussen dit aanbod een goede balans aan te brengen. Een goede balans maakt De Harmonie tot het merk dat zij is.

Financieel betekent dit dat we soms geld moeten bijleggen (bijvoorbeeld bij het kwetsbare aanbod, en de marketingtechnische en de verbindende activiteiten) om ergens anders succes te kunnen behalen. Wij kunnen dus niet álles uit de markt halen.

Zoals ook in het rapport van KplusV wordt geconcludeerd, is de inzet op (nog) minder risicovolle programmering voor het jaar 2020 een (bestuurlijk logische) onvermijdbare keuze. Maar, dat doet wél wat met het merk Harmonie en haar profilering;

Een businessmodel als dat van De Harmonie vraagt naast slimme programmering, een fijnmazige invulling en uitvoering ten aanzien van nog andere organisatieonderdelen, vaak maatwerk. Bijvoorbeeld bij de techniek:

tijdens onze rondleiding heeft u hier een indruk van kunnen krijgen. Alle kosten en uitgaven staan bij De Harmonie op een efficiënte en afgewogen manier met elkaar in verband. De programmering is hierbij kernonderdeel, waar heel veel andere zaken zoals publieksbereik en de inkomsten mee samenhangen. Wanneer wij moeten gaan ‘sleutelen’ aan de programmering, zoals hierboven geschetst en in de genoemde alinea in de raadsbrief en te maken krijgen met afbouw van bovenregionale voorstellingen, komen wij aan de kern van ons succes én inkomvermogen.

U begrijpt vast goed dat wij ons hierover zorgen maken. We vinden het dan ook belangrijk op korte termijn het gesprek aan te gaan over de toekomstige gemeentelijke opdracht aan De Harmonie. Wij streven er hierbij naar dat de zinsnede ‘bijstelling van de gemeentelijke opdracht’ uit de raadsbrief, op een dusdanige manier wordt uitgewerkt dat de toekomstbestendigheid van De Harmonie (met haar fijnmazige systeem en unieke positionering in het culturele veld) niet in de knel komt en De Harmonie haar inhoudelijke autonomie behoudt. De stad, de provincie en De Harmonie zelf zijn gebaat bij eigen sturing op de programmering zodat De Harmonie als bewezen expert invulling kan blijven geven aan deze eigen identiteit en merkwaarde en daarmee haar inkomvermogen op peil kan houden.

Knelpunt personele bezetting

Het is de ambitie van De Harmonie om mee te bewegen met de nieuwe tijd en met haar programma en werkwijze aansluiting te zoeken bij actuele ontwikkelingen. Zo kan de functie als stadsschouwburg ook de komende jaren blijvend en adequaat worden ingevuld. Deze beweging is nodig, omdat het traditionele theaterpubliek vergrijst, het kwalitatieve aanbod en het publieksbereik daarvan verandert en de versnelde pluriforme samenleving andere culturele en maatschappelijke vragen aan onze organisatie stelt. Hier willen we ons beleid de komende jaren op aanpassen.

Bij de personele bezetting ervaart De Harmonie nu al knelpunten. Tijdens uw bezoek aan De Harmonie kwam dit ook aan de orde. Tijdens onze rondleiding heeft u kunnen meemaken, hoe efficiënt er al bij De Harmonie wordt gewerkt. De krappe bezetting op personeel geeft nú al overmatige werkdruk binnen onze organisatie.

In onze subsidieaanvraag 2020 van 30 september schreven wij daarover dat De Harmonie zich in 2020 genoodzaakt ziet zeer terughoudend op te treden en extra te krimpen op het personeelsbudget door de verlaging van de subsidie (met ingang van boekjaar 2019) ten opzichte van de voorgaande vijf jaren (met toen nog 3 ton extra). Dit krimpen op personele bezetting is niet in lijn met juist de nieuwe ontwikkelingen die we als theater moeten gaan inzetten zodat we actueel en toekomstbestendig de komende jaren tegemoet kunnen treden. Daarbij vraagt samenwerking met andere instellingen, zoals bijvoorbeeld met Neushoorn, nog eens extra van onze tijd en inspanning.

Wij voorzien hier helaas een stevige beperking en vragen hiervoor uw aandacht. In het rapport van KplusV wordt opgemerkt (p.67): 'Zekerheid en stabiliteit bij de individuele instellingen is een belangrijke voorwaarde voor een succesvolle samenwerking. De Harmonie weet uit ervaring dat pas wanneer het eigen huis op orde is, een vruchtbare samenwerking met andere organisaties kan ontstaan.

Inclusiviteit in programmering en bereik

Bij deze brief ontvangt u als bijlage ons magazine Harmonie Incl. Dit themanummer hebben wij met veel plezier voor u gemaakt. Omdat De Harmonie veel doet blijven sommige activiteiten soms onderbelicht. Dat vinden wij jammer, want juist met sommige van deze 'onzichtbare' maar wel belangrijke initiatieven bereiken wij een groot effect. Het betreft hier programmaonderdelen die wij voor specifieke doelgroepen uitzetten ter bevordering van een inclusieve samenleving. Hierbij is het belangrijk te weten dat dit soort programmering veel tijdsinvestering van onze organisatie vraagt, en soms ook, verhoudingsgewijs ten opzichte van het aantal bezoekers, extra kosten met zich meebrengt.

In onze subsidieaanvraag voor 2020 gaven wij aan dat wij de ambitie hebben juist extra aandacht te geven aan dit soort van initiatieven, om zo vanuit onze functie als hoofdstedelijk theater bij te kunnen dragen aan een inclusieve samenleving. Ook hier ervaren wij voor 2020 en de jaren daarna een financieel knelpunt en daardoor kunnen wij niet goed realiseren wat we naar onze mening als stadsschouwburg wel zouden moeten doen. Graag willen wij hierover, wellicht op een andere moment, verder met u van gedachten wisselen.

We hopen u naar aanleiding van uw verzoek hiermee iets meer aanvullende achtergrondinformatie te hebben kunnen geven en kijken uit naar een constructief vervolgesprek. Voor vragen op de korte termijn kunt u ons uiteraard bellen, wij staan u graag te woord.

Een vriendelijke groet, namens De Harmonie,

Marijke van der Woude
directeur

bijlage: *magazine Harmonie Incl.*

